

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 366/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom, Sibírska 1608/4, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. KE-7Sa/45/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. KE-7Sa/45/2020. Navrhuje zrušiť uznesenie správneho súdu sp. zn. KE-7Sa/45/2020 z 29. apríla 2024 a žiada tiež o náhradu trov právneho zastúpenia.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že na správnom súde prebiehalo konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, v ktorom mal sťažovateľ procesné postavenie žalobcu. Keďže bola žaloba zamietnutá, žalovanému bola priznaná náhrada trov konania.
3. Správny súd uznesením č. k. KE-7Sa/45/2020-173 z 2. februára 2024 priznal žalovanému správnenému orgánu náhradu trov konania v sume 245,45 eur. Na základe sťažnosti sťažovateľa uznesením sp. zn. KE-7Sa/45/2020 z 29. apríla 2024 rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalovanému trovy konania spolu vo výške 47,80 eur.

II. Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ považuje uznesenie správneho súdu z 29. apríla 2024 za neústavné.
5. Sťažovateľ namieta, že § 168 Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého *„žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne“* nebolo správnym súdom citované v žiadnom z jeho rozhodnutí o trovách konania, a *„neboli z neho vyvodené právne či skutkové závery“*.
6. Sťažovateľ uvádza, že správny súd neodôvodnil, v čom spočívala *„spravodlivá požiadavka“* na priznanie takejto náhrady trov konania a tiež nepoukázal, v čom spočívala takáto *„výnimočnosť“* priznania trov konania žalovanému. Podľa jeho názoru správny súd žalovanému náhradu trov konania nemal priznať.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).
8. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.
9. Ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.
10. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.
11. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) vo vzťahu k rozhodnutiu, ktorého zrušenia sa domáha v petite, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené ústavný súd môže rozhodnúť len o tom,

čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

12. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v jej petite domáha ochrany základného práva „na spravodlivý súdny proces podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“ postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. KE-7Sa/45/2020.

13. Ústavný súd poukazuje predovšetkým na to, že právo na spravodlivý súdny proces je garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie však čl. 48 ods. 2 ústavy. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť nie je vo vzťahu k tomuto článku ústavy dostatočne špecifikovaná, keďže sťažovateľ neuvádza, ktoré z čiastkových základných práv chránených čl. 48 ods. 2 malo byť postupom správneho súdu porušené, pričom absentuje tiež relevantná právna argumentácia vo vzťahu k samotnému postupu správneho súdu.

14. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ síce navrhuje, aby ústavný súd zrušil uznesenie správneho súdu sp. zn. KE-7Sa/45/2020 z 29. apríla 2024, pričom však nešpecifikuje, ktoré konkrétne základné práva a slobody mali byť uvedeným uznesením správneho súdu porušené.

15. Nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia, je to, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 99/2022).

16. Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie práv sťažovateľa uznesením správneho súdu, ústavný súd nemôže zrušiť jeho rozhodnutie, aj keď sa sťažovateľ zrušenia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

17. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé.

18. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa jej petitu a odôvodnenia ako esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021).

19. Ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu